

der komme efter dem. Det er det, jeg nødig vil være med til; derfor er det, at jeg saa meget snsker at have disse Fonds saalebes, som vi have modtaget dem. Naar jeg i et tidligere Foredrag kom til at bruge det Udtryk „Kjøvl“, som den ærede Ordfører synes at have formaliseret sig over, vilde jeg dermed ikke antyde Andet, end at man var fri for mange kjedsommelige Forhandlinger, som vi nu dog Allesammen mere eller mindre ere utilfredse med, naar man havde det ordnet paa den Maade, som jeg snsker. Der var en Ting i den ærede Ordførers Foredrag, som forundrede mig noget. Han opholdt sig over, at den ærede Minister havde opfordret til at gjøre den Uretfærdighed god igen, som er begaaet ved at vælte Bygningen af den botaniske Have over paa Universitetet, medens den Gang, man begyndte paa Anlægget, formentlig Alle have været enige om, at Kommunitetet skulde bære det. Nu kunde jeg jo gjerne være enig med den ærede Ordfører i, at det dog i for sig var noget besynderligt at lade Kommunitetet bygge den botaniske Have, vi have faaet, deri kan jeg gjerne være enig med ham, men saa maa han ogsaa være enig med mig i, at det er ligesaa besynderligt at lade Universitetet bygge den, thi den botaniske Have i det Omfang, den har faaet, er ikke til for Universitetets Skyld; den har ikke faaet det Omfang, den har, for Universitetets Skyld. Naar man blot vilde tage Hensyn til Universitetets Interesser, behøvede man langt fra saa storartet et Etablissement, som man har faaet. Jeg er enig med den ærede Ordfører i, at den botaniske Have i dens nuværende Omfang og Størrelse er meget mere til i Statens Interesse end i Bidskabens Interesse, og derfor kan jeg ikke være enig med ham i at paabyrde Universitetet denne Byrde. Den hører lige saa lidt hjemme der som ved Kommunitetet. Naar den ærede Ordfører sagde, at den Uretfærdighed havde Mange, haade to Rigsdage og tidligere Regjeringer, været med til, vil jeg sige, at jeg kan ikke være enig i Udtrykket Uretfærdighed, men jeg vil sige, og det har jeg sagt tidligere, at tidligere Rigsdage og tidligere Regjeringer handlede ikke fløgt i at gjøre det, de have gjort. Den ærede Ordfører vendte den noget spøgefulde Bemærkning, jeg havde gjort lige over for det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) med Hensyn til Regjeringens Stilling til Mindretallene, saaledes, som om jeg i det Hele taget havde anset det for noget Nyttigt og Gavnligt. Nei, jeg vilde kun antyde den Modætning, hvori det ærede Medlem og mange af hans Meningsfæller saa tidt kom til sig selv, naar de talte om tidligere Regjeringers Stilling lige over for tidligere Mindretal og den Ret, som disse Mindretal efter deres Formening skulde have; det var kun det, jeg vilde pointere, og jeg vilde paa ingen Maade selv udtale nogen Anskuelse om dette Forhold. At jeg, som er i det Tilfælde at være i Mindre-

tallet, befinder mig ret vel ved at have Regjeringen paa samme Side, kunne de Herrer ikke forundre sig over.

Bogelins: Jeg vilde gjerne, forinden vi gaa til Afstemning, lægge et godt Ord ind hos det høie Thing for Bevilligelse af de Tilskud, som ere forlangte til Hjørring og Thisted Realskoler. Jeg forlangte Ordet, da den ærede Ordfører talte, idet han kom med en Yttring, som gif ud paa at opfordre de vedkommende Amter, der efter hans Formening nok maatte have Raad dertil, til selv at yde de omhandlede Bidrag til Skolerne. Men jeg maa her bemærke, hvad jo vistnok Udvalget veed, men hvad jeg tror det er nyttigt at oplyse for Thinget, at der netop fra vedkommende Byer og fra Amternes Side er ydet Bidrag, der svare dels til det, som allerede ydes af Statskassen, og dels til det, som forlanges i disse Andragender, og det har jo i mange Forhold netop ogsaa været Praxis at give saadanne Bidrag fra Statens Side, der svare til de kommunale. Naar den ærede Ordfører yttrede, at der var større Anledning til at komme f. Ex. Nykjøbing paa Mors og Kjøbstæderne i Ringkjøbing Amt til Hjælp, maa jeg bemærke, at der jo ikke foreligger Andragender fra disse Byer, men at jeg tror, at naar der i sin Tid kommer til at foreligge saadanne Andragender, vil Rigsdagen uden Tvivl vise sin Beredvillighed til ogsaa at yde dem Hjælp. Thi, mine Herrer! det er vistnok uomtvisteligt, at bedre Undervisningsanstalter vanskeligt kunne bestaa ved privat Virksomhed i de mindre Kjøbstæder, og der er derfor stor Opfordring for Rigsdagen til netop at gaa videre frem paa denne Vej. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) har vistnok fuldkommen Ret i, at det ikke er ret mange fattige Børn fra Landet, der kunne søge disse Skoler, men, mine Herrer! der er mange fattige Børn i Kjøbstæderne, der nyde godt af dem; og naar vi med rund Haand yde Tilskud til Folkehøjskolerne, tror jeg ogsaa, at der kunde være god Anledning for Folkethinget til paa den anden Side at vise Beredvillighed til at støtte de høiere Undervisningsanstalter i Kjøbstæderne, hvor, som her, Forholdene i høi Grad tale derfor.

Hjort: Jeg har ikke, saaledes som det forekommer mig, at den ærede Ordfører mente at have hørt, udtalt mig imod at oprette Fripladsfer ved Realskolerne til fattige Børn. Det, jeg udtalte, var, at det forekom mig, at det var temmelig haarde Betingelser, som Udvalget havde sat for dette lille Tilskud til Realskolen i Nordby paa Fjansø. Det, jeg udtalte, gif ud paa, at jeg troede, at i en Kommune, der sørgebe saa godt for sine Børns Undervisning, kunde man overlade Administrationen mere til Skolen selv. Jeg skal noget mere præcisere, hvad min Mening var om